

Statenmededeling

Onderwerp

Toelichting met betrekking tot afhandeling bezwaren professionele kunsten 2021-2024

Datum

4 februari 2021

Documentnummer

GS: 4832502

PS: 4833639

Aan Provinciale Staten van Noord-Brabant,

Kennisnemen van

De toelichting met betrekking tot de afhandeling van de bezwaren bij de subsidieregeling voor professionele kunsten 2021-2024.

Aanleiding

Wij hebben u op 26 januari jl. via een [statenmededeling](#) geïnformeerd over hoe wij omgaan met de acht bezwaren tegen afwijzing van de subsidieaanvraag bij de Subsidieregeling Hedendaagse Cultuur §1 Professionele Kunsten 2021-2024 (hierna: de subsidieregeling) die wij samen met onze BrabantStad partners hebben ontwikkeld en uitgevoerd. Dit heeft geleid tot vragen van uw Staten, van het culturele veld en de pers.

In dezelfde week (29 januari jl.) hebben uw Staten gesproken over het nieuwe kader Vrijetijd, Cultuur en Sport 2021-2022. Aangezien door corona onder meer de Kunst- en Cultuursector zwaar getroffen wordt, is op dat moment door een aantal fracties aangegeven hoe belangrijk het is dat er de komende twee jaren rust is. Ons college deelt de mening dat de sectoren de komende jaren baat hebben bij rust om weer op krachten te komen. Wij werken aan een goed, evenwichtig en ambitieus beleidskader Vrije tijd, Cultuur en Sport dat ruimte biedt voor herstel doordat wij het grootste deel van ons beleid continueren. Zo hebben we o.a. de meerjarige subsidies van instellingen van professionele kunsten (inclusief de philharmonie zuidnederland) en amateurkunsten tot en met 2024 mogelijk gemaakt en is in totaal rond de €35 mln per jaar beschikbaar binnen dit kader.

Wij realiseren ons terdege dat ons besluit vorige week en de daaropvolgende berichtgeving rondom de bezwaarprocedures van de professionele kunsten niet bijdraagt aan rust in de sector. Dat er onrust is, is niet heel vreemd, want het komt

(bijna) nooit voor dat het werk van een volledige commissie opnieuw gedaan moet worden. Dit is een uitzonderlijke situatie die, voor zover wij nu weten, niet eerder heeft plaatsgevonden. Tegelijkertijd geldt dat de belangen voor individuele instellingen die het aangaat groot zijn. Dit leidt tot veel vragen en reacties.

Datum

4 februari 2021

Documentnummer

GS: 4832502

PS: 4833639

We vinden het uitermate vervelend voor de instellingen die we nu nog een paar maanden in onzekerheid moeten laten, maar we kunnen het ons niet veroorloven dat er geen zorgvuldig afgewogen advies wordt uitgebracht. Het bestuderen en beoordelen van 68 aanvragen vergt enige tijd. Dat geldt ook voor het uitbrengen van een zorgvuldig geformuleerd advies. Zorgvuldigheid heeft de hoogste prioriteit, teneinde op een goede wijze te kunnen besluiten over de subsidieaanvragen.

We hopen dat wij met deze toelichting vragen van uw kant kunnen beantwoorden. De antwoorden op de op 28 januari 2021 door uw leden E. van Dijk (PvdA), A. van Diemen (Groen Links), I. Meeuwis (D66) en M. Deryckere (CDA) gestelde schriftelijke vragen, hebben wij gelijktijdig met deze Statenmededeling vastgesteld en zijn ook aan u toegezonden.

Aanvullend op die beantwoording gaan wij onderstaand nog specifiek in op:

- Werking van de subsidieregeling
- Besluitvorming op basis van een nieuw advies;
- Hoe gaan we om met partijen die geen bezwaar hebben gemaakt?;
- De advisering door een nieuwe adviescommissie;
- Vragen met betrekking tot adviezen van de HAC op de acht bezwaren;
- Onafhankelijke evaluatie.

Toelichting

Werkingswijze van de subsidieregeling

We zien veel vragen die betrekking hebben op de werking van de subsidieregeling. Hoe werkt deze subsidieregeling nu precies? Daar gaan we eerst op in. We gebruiken een subsidieregeling om op een rechtmatige wijze een vooraf vastgesteld beschikbaar bedrag te verdelen ten behoeve van een bepaalde doelgroep. Het totale bedrag dat beschikbaar wordt gesteld noemen we het subsidieplafond. Er is niet meer geld beschikbaar dan dit bedrag. Om het beschikbare budget te verdelen stellen we een regeling op. In de subsidieregeling zijn de bepalingen om voor subsidie in aanmerking te komen vastgelegd. Er zijn vereisten, dat waar je aan móet voldoen om voor subsidie in aanmerking te kunnen komen, en verdeelcriteria. Op de benoemde verdeelcriteria kun je meer of minder punten scoren. Op basis van deze punten ontstaat een rangorde van de aanvragers.

Zoals in de subsidieregeling is vastgelegd, bepaalt een adviescommissie de scores op de verdeelcriteria. In het 'oude' advies werd het label positief of negatief gebruikt om te duiden of een subsidieaanvraag aan de vereisten voldeed om voor subsidie in aanmerking te komen. Wij merken dat een positief label soms onterecht wordt uitgelegd als recht hebben op subsidie. Dit klopt niet. Het betreft slechts de toegang tot de verdere beoordeling en ranking ten opzichte van andere aanvragers.

De adviescommissie verstrekt haar advies aan het college van Gedeputeerde Staten. Gedeputeerde Staten besluiten vervolgens over toekenningen en afwijzingen van de aanvragen. Het beschikbare budget bepaalt tot welk puntenaantal er gesubsidieerd kan worden. Bij deze subsidieregeling wisten we uit ervaring vooraf dat er fors meer vraag zou zijn dan het beschikbare budget.

Datum

4 februari 2021

Documentnummer

GS: 4832502

PS: 4833639

Deze specifieke subsidieregeling beoogt een bijdrage te leveren aan een breed en hoogwaardig cultureel aanbod in Brabant. De regeling is opgesteld in nauwe afstemming met BrabantStad. In Breda, Eindhoven, Tilburg en 's-Hertogenbosch gelden nagenoeg dezelfde subsidieregelingen. Voor de besluitvorming over de aanvragen hebben Breda, Tilburg en 's-Hertogenbosch eveneens gebruik gemaakt van de Adviescommissie BrabantStad Cultuur. Deze adviescommissie is in januari 2020 aangesteld – na een gezamenlijke werving en selectieprocedure in BrabantStad-verband – door de betreffende colleges. In april 2020 heeft deze Adviescommissie BrabantStad Cultuur de laatste gezamenlijke vergadering gehad en in mei 2020 is het adviesrapport aangeboden aan de colleges. In juni 2020 zijn daarop net als in ons college ook in de betreffende gemeenten besluiten genomen over wel of niet honoreren van de aanvragen op basis van de ranking uit het advies van de Adviescommissie BrabantStad Cultuur en de subsidieplafonds. De subsidieplafonds zijn per gemeente verschillend.

Besluitvorming op basis van een nieuw advies

Hoe vindt de besluitvorming op basis van een nieuw advies plaats? In de eerdergenoemde statenmededeling hebben we toegelicht waarom de beoordeling van de subsidieaanvragen bij de subsidieregeling art. 1.4.b. opnieuw gedaan zal worden. Op deze manier zorgen we voor een nieuw ijkpunt in de beoordeling van de subsidieaanvragen. We maken als het ware een nieuwe start.

De nieuwe advisering heeft alleen betrekking op de provinciale subsidieregeling en niet direct op de geharmoniseerde subsidieregelingen bij onze BrabantStad-partners. Wij realiseren ons dat indien het nieuwe advies sterkt afwijkt van het bestaande advies dit ook in de steden tot vragen kan leiden. De uitkomsten van het nieuwe advies stemmen wij af in BrabantStad verband. Of dit ook in de steden tot aanpassingen leidt is nog niet te voorzien en niet aan ons.

Wij verbinden aan het nieuwe advies de consequentie dat wij subsidies voor instellingen gaan toekennen conform de rangorde die uit het nieuwe advies zal volgen binnen het subsidieplafond dat behoort bij de regeling. Er volgen dus wellicht subsidietoekenningen aan bewaarmakers en/of niet-bezwaarmakers van eerder afgewezen aanvragen op basis van het nieuwe advies indien ze in de dan gepresenteerde rangorde binnen het subsidieplafond vallen. Er is op dit moment nog geen duidelijkheid over de financiële consequenties. Dit hangt af van de nieuwe advisering.

Voor de duidelijkheid, dit heeft geen consequenties voor instellingen die subsidie ontvangen maar in de nieuwe rangorde te laag scoren om voor subsidie in aanmerking te komen. De subsidies die al zijn verleend, blijven op basis van de

subsidieregeling namelijk in stand. Niemand kan dus een al verleende subsidie kwijtraken.

Datum

4 februari 2021

Documentnummer

GS: 4832502

PS: 4833639

Hoe gaan we om met partijen die geen bezwaar hebben gemaakt?

Nu een nieuwe beoordeling van de aanvragen is aangekondigd, worden wij benaderd door instellingen die alsnog bezwaar willen maken omdat zij menen benadeeld te worden omdat ze geen bezwaar hebben gemaakt. In dat licht wordt in een aantal gevallen gesuggereerd dat partijen op initiatief van de provincie van bezwaar hebben afgezien. Dat willen wij met klem weerspreken. In contacten met bezwaarmakers wordt vanuit de provincie nooit geadviseerd dat er geen bezwaar mag worden gemaakt. Wel wordt uitleg gegeven over de procedure. Het al dan niet bezwaar aantekenen blijft echter een afweging van de instelling zelf.

Omdat wij willen voorkomen dat instellingen denken dat we ze niet gelijk behandelen, zullen wij – zoals ook in het voorgaande punt is aangegeven – alle indieners, dus bezwaarmakers en niet bezwaarmakers, gelijk behandelen. Indien instellingen na de nieuwe beoordeling binnen het subsidieplafond vallen, zullen wij de subsidies toekennen.

De advisering door de nieuwe adviescommissie

Wij zullen een volledig nieuwe adviescommissie aanstellen. Deze adviescommissie zal alle 68 aanvragen herbeoordelen op basis van de bepalingen zoals deze reeds eerder zijn neergelegd in de subsidieregeling die door ons college is vastgesteld. De criteria waarop de plannen worden beoordeeld blijven vanzelfsprekend gelijk.

Het advies van de adviescommissie strekt – net als bij het ‘oude’ advies – niet zover dat ze een positief of negatief oordeel velt over subsidieverstrekking aan de aanvragers. Het advies omvat een ranglijst van de mate waarin de aanvragen punten scoren op de gestelde criteria. Op basis van deze ranglijst en het in de regeling gestelde subsidieplafond bepaalt het college van Gedeputeerde Staten welke instellingen wel en niet voor subsidie in aanmerking komen.

De nieuwe commissie stellen wij samen via directe benadering van personen waarbij kwaliteit, integriteit en onafhankelijkheid en de benodigde kennis de hoofdcriteria zijn. Wij stellen in de nieuwe commissie geen personen aan die lid waren van de Adviescommissie BrabantStad Cultuur. Voor de nieuwe adviescommissie wordt het reglement aangepast en een protocol opgesteld dat de commissieleden dienen te ondertekenen. In dit protocol wordt nader toegelicht wat wij onder belangenverstrengeling verstaan. In de uitvoering zorgen we voor verslaglegging door een secretariaat dat onder supervisie van de provincie staat en dat juridische ondersteuning krijgt.

De nieuwe advisering concentreert zich op de aanvragen die zijn gedaan op basis van artikel 1.4.b van de subsidieregeling. Alle acht bezwaren hebben betrekking op deze paragraaf. Voor aanvragen die zijn ingediend op basis van artikel 1.4.a geldt dat er geen overvraging was, het opstellen van een rangorde was en is niet nodig geweest.

Vragen met betrekking tot adviezen van de HAC op de acht bezwaren

In de verschillende reacties krijgen we veel vragen die betrekking hebben op de adviezen van de Hoor- en adviescommissie voor bezwaar- en beroepschriften (hierna: HAC). We hebben op 24 december 2020, de dag voor het kerstreces, acht adviezen van de HAC ontvangen op de acht lopende bezwaren. Er is veel behoefte - ook bij u - om deze adviezen te ontvangen. De adviezen van de HAC over specifieke bezwaren kunnen wij u echter pas toesturen wanneer wij - conform de procedures van de WOB - daarvoor toestemming hebben van de betrokkenen. Om u op korte termijn toch zo goed mogelijk te informeren hebben wij uw Staten die passages uit een advies van de HAC gestuurd waarin de inhoudelijke beoordeling van de HAC staat. Deze teksten zijn niet herleidbaar naar instellingen of personen. Wanneer wij deze toestemming ontvangen van de instellingen, sturen wij u de adviezen alsnog toe.

De ingediende bezwaren zijn verschillend, de acht adviezen van de HAC komen inhoudelijk overeen. De HAC heeft diverse gebreken geconstateerd in de uitvoering van de voornoemde subsidieregeling. In de statenmededeling hebben we al de belangenverstremgeling genoemd en het ontbreken van verslaglegging bij de Adviescommissie BrabantStad Cultuur. De HAC heeft daarnaast ook geconstateerd dat de Adviescommissie BrabantStad Cultuur gewerkt heeft met deelcommissies terwijl het reglement daar niet in voorziet. Daarnaast geeft de HAC aan dat alle hoger op de ranglijst geëindigde aanvragen inzichtelijk moeten zijn voor de aanvragers. Met betrekking tot dit laatste zijn diverse aanvragen tijdens de bezwaarprocedure alsnog gepubliceerd.

De HAC merkte eveneens op dat zij gedurende de bezwarenprocedure is geconfronteerd met nieuwe feiten en documenten door het college. De HAC noemt dit gebrekkige informatievoorziening van de zijde van het college. Zij constateert dat dit in het bijzonder betrekking had op de kwestie van de belangenverstremgeling van een van de commissieleden. Het is inderdaad zo dat latere feiten en documenten het werk van de HAC hebben gecompliceerd.

Wij nemen er kennis van dat de HAC dit aanmerkt als gebrekkige informatievoorziening. Wij kijken daar anders naar. De bezwaarmakers hebben argumenten en vragen op tafel gelegd die soms voor ons nieuw waren. We willen de HAC goed informeren en zodra de aanvullende gegevens bij ons bekend waren hebben we deze aan de HAC verstrekt, waarmee aan de vragen is tegemoetgekomen. Een voorbeeld daarvan is de presentielijst van de commissieleden van bepaalde adviesvergaderingen en, meer in het bijzonder, informatie met betrekking tot de door bezwaarmaker gestelde belangenverstremgeling. Het aspect van de gestelde belangenverstremgeling was ons bij aanvang van de bezwarenprocedure niet bekend en kon dus niet eerder op tafel komen.

Datum

4 februari 2021

Documentnummer

GS: 4832502

PS: 4833639

Onafhankelijke evaluatie

De ontstane situatie rond de uitvoering van de subsidieregeling roept ook bij ons vragen op over hoe dit heeft kunnen gebeuren. Wij willen hier ook voor de toekomst van leren. Wat ging er goed, wat moet beter? Wij hechten daarom veel waarde aan de onafhankelijke evaluatie die wij samen met onze BrabantStad-partners laten uitvoeren. Het bureau Lysias Advies voert de evaluatie uit van de BrabantStad-subsidieregelingen voor de professionele kunsten 2021-2024. Het evaluatieonderzoek betreft het volledige proces van de totstandkoming, uitvoering en effectiviteit van de meerjarige subsidieregelingen. De huidige situatie die is ontstaan rond de beoordeling van de aanvragen is hier nadrukkelijk onderdeel van. De bevindingen van Lysias betrekken wij bij de bepaling van onze toekomstige inzet.

Datum

4 februari 2021

Documentnummer

GS: 4832502

PS: 4833639

Vervolg

Wij hopen dat deze aanvullende informatie verhelderend is voor u en onze externe partners in het veld. Wij zullen alle aanvragers op de hoogte brengen van het verdere verloop en de aanpak van de herbeoordeling. Uw Staten ontvangen uiteraard het advies van de nieuwe adviescommissie en de uitkomsten voor bezwaarmakers en andere subsidieaanvragers als dat bekend is. Dan is ook duidelijk wat de financiële consequenties zijn. De rapportage van het evaluatieonderzoek zal u eveneens worden toegezonden.

Bijlagen

-

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,

de voorzitter,

de secretaris,

mr. I.R. Adema

drs. M.J.A. van Bijnen MBA

Programmamanager: de heer A. Doedens, (06) 55 68 65 01,
adoedens@brabant.nl.

Opdrachtnemer: mevrouw E.M. Meuken - Kloosterman, (06) 55 68 69 46,
emeuken@brabant.nl.